

**І.Д. Голяш к.е.н., доцент, Тернопільський національний економічний
університет, м. Тернопіль, comein88@yahoo.com
Н. Й. Галушка, аспірант, Київський національний економічний
університет ім. В. Гетьмана, м. Київ, nhalushka@mail.ru**

Зміцнення економічної безпеки підприємства як необхідна умова забезпечення його сталого розвитку

У сучасних умовах надто важко гарантувати безпеку підприємницької діяльності в фінансово-господарському середовищі, яке стрімко змінюється, а тим більше забезпечити її надійність. Саме тому проблеми зміцнення економічної безпеки підприємства на даний час набули надзвичайно важливого значення.

Зазначені проблеми до недавнього часу були у центрі уваги переважно західних спеціалістів, вітчизняні ж вчені-економісти звернулись до них порівняно недавно. Чинником виникнення та постійного посилення уваги до цих проблем стала світова економічна криза, яка охопила всі сфери і виявилась суттєвою перешкодою на шляху забезпечення сталого розвитку не лише вітчизняного підприємництва, але й економіки України в цілому.

Про актуальність тематики економічної безпеки підприємства свідчить рівень її розгляду в наукових працях. Серед видатних вчених, які здійснили вагомий внесок у вирішення даних проблем слід виділити: В. Андрійчука, О. Ареф'єва, Л. Абалкіна, В. Геєца, О. Груніна, В. Губського, В. Забродського, Н. Капустіна, О. Кірієнко, Г. Козаченко, А. Колосова, Т. Кузенко, Г. Пастернака-Таранущенко, В. Пономарьова, В. Сенчагова, О. Судакову, Т. Сухорукову та інших.

Незважаючи на значний науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, залишається багато питань, які є дискусійними і вимагають подальших досліджень, глибокого вивчення та формування нових підходів і напрямів їх вдосконалення.

Зокрема, термін «економічна безпека» розглядається багатьма вченими-економістами, проте єдина точка зору щодо розуміння сутності даного поняття залишається поки-що не сформованою.

На основі критичного огляду наукової літератури ми пропонуємо власне визначення економічної безпеки підприємства. На наш погляд, під економічною безпекою підприємства слід розуміти забезпечення захисту суб'єкта господарювання від негативних внутрішніх та зовнішніх чинників, яке дає змогу досягти стану максимально ефективного використання ресурсів та стабільного функціонування підприємства як на сучасному етапі його фінансово-господарської діяльності, так і в майбутньому.

Необхідність зміцнення та підтримки високого рівня економічної безпеки підприємства обумовлена об'єктивно існуючим для кожного суб'єкта підприємницької діяльності завданням забезпечення збалансованого і

безупинного розвитку на ринку відповідно до обраної ним місії та досягнення поставлених цілей своєї діяльності.

Створення ефективної системи економічної безпеки підприємства у сучасних умовах є надзвичайно важливим напрямком не тільки теорії, але й практичної діяльності вітчизняних підприємств, оскільки воно дасть змогу:

по-перше – уникнути недобросовісної конкуренції, по-друге – оптимізувати діапазон цін та збільшити капіталовкладення у ресурсозбереження, по-третє – підвищити продуктивність праці та її оплату, а також підвищити матеріальну відповідальність робітників за результати своєї праці, по-четверте, сприяти розвитку науково-дослідних та конструкторських робіт, створенні нових організаційно-виробничих структур тощо. Тому, на наш погляд, теоретичні дослідження обов'язково повинні підкріплюватися їх практичним використанням.

Від добре налагодженої системи економічної безпеки підприємства залежить ефективність його подальшого функціонування на ринку. У зв'язку з цим, ми вважаємо, що зміцнення економічної безпеки, особливо в умовах кризи, вимагає від суб'єкта господарювання формування нових підходів стосовно оновлення концепції управління підприємством, яка потребує уточнення цілей, головних задач, принципів, що стоять перед системою обліку та необхідності організаційної інтеграції обліку з іншими функціями управління.

Література:

1. Арєф'єва О.В. Планування економічної безпеки підприємств / О.В. Арєф'єва, Т.Б. Кузенко. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 170 с.
2. Економіка підприємства: Підручник / [За заг. ред. С.Ф.Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп.]. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.
3. Капустин Н. Экономическая безопасность отрасли и фирмы / Н. Капустин // Бизнес-информ. – 1999. – № 11-12. – С. 45-47.
4. Козаченко Г.В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія. / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
5. Кузенко Т.Б. Концептуальні підходи до планування економічної безпеки підприємства / Т.Б. Кузенко // Націоналізація і приватизація: минуле, теперішнє, майбутнє. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Карабіна. – 2003. – С. 51-60.
6. Основы экономической безопасности. (Государство, регион, предприятие, личность) / [Под ред. Е.А. Олейникова]. – М.: ЗАО Бизнес школа „Интел-Синтез”, 1997. – 288 с.
7. Судакова О.І. Формування системи управління економічною безпекою підприємництва / О.І. Судакова // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. пр. Вип. 231: В 9 т. - Том VIII. – Дніпропетровськ: ДНУ. – 2007. – С. 1652-1661.
8. Сухорукова Т.Г. Концептуальний взгляд на экономическую безопасность предприятия / Т.Г. Сухорукова // Залізничний транспорт України. – 1998. – №2-3. – С. 9-12.

